

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης στην Κίνα, στο πλαίσιο
των αφιερωμένων στον ελληνικό πολιτισμό εκδηλώσεων

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης
Μύρων Μιχαλίδης

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών (ΕΤΟΣ)

Πρόεδρος
Βασίλης Γάκης
Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Καλαϊτζής

Μέλη
Θεοφάνης Καραγιώργος
Στέλλα Μπότσα
Ευσταθία Μαυρίδου-Γκουτζίκα

44

Ευχαριστούμε το **ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ**
για την ευγενική παραχώρηση κειμένων και φωτογραφικού υλικού.

Συντονισμός - Επιμέλεια ύλης:

Λίνα Μυλωνάκη
Θεοδώρα Καραμανίδου

Μουσικολογική επιμέλεια:

Evelin Voigtmann

Μεταφράσεις:

Γλώσσημα και Βερχάμ

Φωτογραφίες ΚΟΘ:

Νώντας Στυλιανίδης
Άρης Ράμμος

Σχεδιασμός εντύπου:

pad advertising

Ο πολιτισμός ενώνει τους λαούς. Αποτελεί δίοδο για την επικοινωνία τους. Η γνωριμία και η εξοικείωση με άλλους πολιτισμούς συμβάλλει στη γονιμοποίηση των πολιτιστικών αυτών στοιχείων που φέρνουν την ανανέωση και την πρόοδο. Αυτό ήταν και το σκεπτικό αναλαμβάνοντας την πρωτοβουλία διοργάνωσης του Πολιτιστικού έτους της Ελλάδας στην Κίνα: Να ξεπεράσουμε γεωγραφικά και γλωσσικά εμπόδια και να αναδείξουμε κοινές αρχές, τη φιλία ανάμεσα στους λαούς μας.

Ο ελληνικός και ο κινεζικός λαός μοιράζονται ένα κοινό πεπρωμένο: διαθέτουν μια ιστορία χιλιετιών που τους κληροδότησε μια πλουσιότατη καλλιτεχνική παράδοση, διευκολύνοντας τη δημιουργία αυτής της γέφυρας πολιτισμού μεταξύ των δύο χωρών.

Οι εκδηλώσεις στο πλαίσιο του Ελληνικού Πολιτιστικού έτους στην Κίνα προβάλλουν πτυχές του αρχαίου αλλά και του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού, απ' όλο το καλλιτεχνικό φάσμα, αναδεικνύοντας το διαχρονικό πρόσωπο της Ελλάδας

Μιχάλης Λιάπης
Υπουργός Πολιτισμού

Πενήντα χρόνια μετά το θάνατό του και μετά το τελευταίο του ταξίδι στο Μεσαίο Βασίλειο, ο Νίκος Καζαντζάκης επιστρέφει στην Κίνα που αγάπησε, μέσα από τις νότες Ελλήνων και ξένων μουσικών δημιουργών, παλαιών και νέων, οι οποίοι εμπνεύστηκαν από το διαχρονικό έργο του διεθνούς ακτινοβολίας Έλληνα συγγραφέα.

Το Πολιτιστικό Έτος της Ελλάδας στην Κίνα συνεχίζει τις εκδηλώσεις του, το μήνα Δεκέμβριο, εορτάζοντας τα 50 χρόνια από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη, στην αίθουσα συναυλιών της Απαγορευμένης Πόλης, με τη συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, μίας από τις σημαντικότερες Ελληνικές Ορχήστρες, υπό τη διεύθυνση του καταξιωμένου καλλιτεχνικού της διευθυντή και αρχιμουσικού, Μύρωνα Μιχαηλίδη και την καλλιτεχνική επιμέλεια του ταλαντούχου συνθέτη, Γιώργου Κουμεντάκη.

Την ημέρα της συναυλίας, στην είσοδο του θεάτρου, οι φίλοι της μουσικής, θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με το έργο και τη ζωή του συγγραφέα μέσα από την έκθεση που διοργανώνει το Ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού. Η έκθεση, στη συνέχεια, θα φιλοξενηθεί στο Ελληνικό Σπίτι.

Εύχομαι το κινεζικό κοινό να απολαύσει την όμορφη αυτή μουσική βραδιά και να γνωρίσει, μέσα από αυτή, τον σπουδαίο Έλληνα συγγραφέα, που αποτυπώνοντας όσο λίγοι, το πνεύμα των συμπατριωτών του, καταφέρνει, μέχρι και σήμερα, να μιλάει για πανανθρώπινες αξίες και αλήθειες, συγκινώντας ένα ευρύτατο κοινό, πέρα από τα σύνορα της χώρας του.

Μιχαήλ Καμπάνης
Πρέσβης της Ελλάδας στην Κίνα

50
χρόνια
από το θάνατό του

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Νίκος Καζαντζάκης

Γιώργος Κουμεντάκης

Καλλιτεχνική επιμέλεια
(Συνθέτης, Μουσικός Διευθυντής &
Καλλιτεχνικός επιμελητής για τις τελετές
έναρξης και λήξης των Ολυμπιακών
Αγώνων ΑΘΗΝΑ 2004)

Μύρων Μιχαλίδης

Καλλιτεχνικός διευθυντής
και διευθυντής ορχήστρας

Μαρίνα Φιδέλη

μεσόφωνος

Michal Lehotský

τενόρος

Άρης Αργύρης

βαρύτονος

Ενορχηστρώσεις:

Γιάννης Σαμπροβαλάκης

Παρασκευή
14 /12

ώρα 19:30

Αίθουσα Συναυλιών
Απαγορευμένη Πόλη

Ο Πρωτομάστορας: Η άδυτη συνέχεια της ζωής και της σκυτάλης που δίνει ο πατέρας στο γιο και η μάνα στην κόρη.

Μανώλης Καλομοίρης (1883-1962)

Εισαγωγή και Ιντερμέδιο του τραγουδιστή (Ειδυλλιακός Χορός) από τη μουσική τραγωδία «Ο Πρωτομάστορας» (1915/1929/1940)

πάνω στην ομώνυμη τραγωδία του Νίκου Καζαντζάκη

μουσικολογική επιμέλεια:

Γιάννης Σαμπροβαλάκης (2007)

Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ

Greek Passion: Η μοναδικότητα του Έλληνα να είναι ταυτισμένος με τη πατρίδα του και να αντλεί δύναμη από αυτή καθ' όλη τη διάρκεια της πορείας του

Bohuslav Martinů (1890-1959)

«Τα ελληνικά πάθη» (1961)

Αποσπάσματα από την Α' και Γ' πράξη της όπερας, που βασίζεται στο μυθιστόρημα του Νίκου Καζαντζάκη

«Ο Χριστός ξανασταυρώνεται» (concertante παρουσίαση)

Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ

Ο τελευταίος πειρασμός:

Ο δισυπόστατος τελευταίος πειρασμός για τον Θεό και εκ παραλλήλου για τον άνθρωπο

Bohuslav Martinů (1890-1959)

«Τα ελληνικά πάθη» (1961)

Απόσπασμα από την Δ' πράξη της όπερας Άρια του Μανολιού (Δ' πράξη, Σκηνή 2)

Amor Fati: Η ανησυχία κάθε ανθρώπου να φτάσει όσο πιο ψηλά μπορεί, ξεπερνώντας την ανάγκη, νικώντας το φόβο, την ελπίδα και το θάνατο, κατακτώντας την ελευθερία...

Γιώργος Κουμεντάκης (γεν. 1959)

“Amor Fati” (2007)- Ανάθεση της ΚΟΘ

για τα 50 χρόνια από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη

Α' παγκόσμια εκτέλεση

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Απόσπασμα από το ντοκιμαντέρ για το Νίκο Καζαντζάκη

Β' ΜΕΡΟΣ

Ο Καπετάν Μιχάλης: Η αναπόσπαστη ανάγκη από την ανθρώπινη φύση για ελευθερία.

Μάνος Χατζιδάκις (1925-1994)

«Καπετάν Μιχάλης», έργο 24 (1966)

ενορχήστρωση: Γιάννης Σαμπροβαλάκης (2007)

Μουσική για τη θεατρική διασκευή του ομώνυμου μυθιστορήματος του Νίκου Καζαντζάκη

Εισαγωγή: Χορός στο ρυθμό του Συρτού πεντοζάλη *(ορχηστρικό)*

Όμορφη που 'ναι η Κρήτη

Δεν ήταν νησί

Κυρά μου Αμπελιώτισσα

Η Κρασογιώργαινα

Μεγαλοβδόμαδο

Κερκέζικο τραγούδι (Το μοτίβο της Εμινέ) *(ορχηστρικό)*

Βαριά απόψε η νύχτα

Η σφαγή *(ορχηστρικό)*

Πού είναι ο Θεός

Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ

Γιάννης Κωνσταντινίδης (1903- 1984)

«Δωδεκανησιακή Σουίτα», Νο 1 (1948)

I. Andante sostenuto

II. Con moto

III. Allegro piacevole

IV. Andante mesto

V. Andantino quasi parlando

VI. Andante lento

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ

κρητική λύρα:

Ζαχαρίας Σπυριδάκης

σαντούρι:

Αγγελίνα Τκάτσεβα

κιθάρα:

Βασίλης Μαστοράκης

σαξόφωνα:

Γιώργος Λυγερίδης

Κωνσταντίνος Δημητρίου

μπουζούκι:

Ηρακλής Ζάκκας

Μανώλης Γεωργοστάθης

ακκορντεόν:

Κώστας Τσούγκρας

Κατά τη διάρκεια της συναυλίας θα προβληθεί ειδικό ντοκιμαντέρ για το Νίκο Καζαντζάκη

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

Οργάνωση παραγωγής:

Δημήτρης Ευαγγελινός

Σκηνοθεσία:

Σοφία Ευαγγελινού

Μοντάζ και post-production:

Λάζαρος Αγγουράς

Δημοσιογράφος - Αφηγητής:

Κωστής Παπαγεωργίου

Κατά τη διάρκεια της αφήγησης

ακούγονται αποσπάσματα από

το CD της ΚΟΘ "Impressions

for saxophone and orchestra"

(Naxos, 2006), με τον σαξοφωνίστα

Θεόδωρο Κερκέζο, υπό τη μουσική

διεύθυνση του Μύρωνα Μιχαλίδη.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης είναι ένα από τα δύο σημαντικότερα συμφωνικά σχήματα της Ελλάδας. Το ρεπερτόριο που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμά της ξεκινά από τη μουσική μπαρόκ και φθάνει μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 21ου αιώνα.

Ιδρύθηκε το 1959 από τον Έλληνα μουσουργό Σόλωνα Μιχαηλίδη και κρατικοποιήθηκε το 1969. Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική «σκυτάλη» της. Πρώτος ο ιδρυτής της και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης, ο Λεωνίδας Καβάκος και ο Μίκης Μιχαηλίδης. Σήμερα ο αριθμός των μελών της ορχήστρας ανέρχεται στους εκατό περίπου μουσικούς με διευθυντή τον αρχιμουσικό Μύρωνα Μιχαηλίδη.

Πέρα από τις τακτικές συμφωνικές συναυλίες της καλύπτει ένα ευρύ φάσμα καινοτόμων

καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, πραγματοποιώντας τακτικά παραστάσεις όπερας, μπαλέτου, με συνοδεία βωβού κινηματογράφου, κ.ά. Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης του μελλοντικού φιλόμουσου κοινού εντάσσεται η έντονη δραστηριότητά της με εκπαιδευτικές συναυλίες για παιδιά, νέους και όλη την οικογένεια.

Ένας από τους βασικούς στόχους της ορχήστρας είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης με την παρουσίαση πολλών πρώτων εκτελέσεων πανελληνίως και παγκοσμίως. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η προώθηση νέων καλλιτεχνών, πολλοί από τους οποίους σήμερα είναι καταξιωμένοι στην ελληνική και διεθνή μουσική σκηνή. Πρωτοπορώντας στον ελληνικό μουσικό χώρο ηχογραφεί με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρείες, όπως η BIS και η NAXOS.

© Ν. Στυλιανίδης

Στον κατάλογο των Ελλήνων και ξένων αρχιμουσικών και σολίστ που έχουν συμπράξει με την ΚΟΘ, συμπεριλαμβάνεται ένας μεγάλος αριθμός διάσημων προσωπικοτήτων: P. Domingo, L. Pavarotti, J. Anderson, S. Accardo, A. Ciccolini, S. Mintz, A. Khatchaturian, M. Rostropovich, Y. Horenstein, E. Kurtz, Y. Simonov, Οδ. Δημητριάδης, C. Mandeal, N. Gutman, M. Maisky, Κ. Κατσαρός, Λ. Καβάκος, V. Ashkenazy, P. Badura-Skoda, N. Magalov, L. Kogan, R. Ricci, V. Tretjakov, V. Spinakov, L. Berman, P. Fournier, B.L. Gelber, W. Nelson, Κ. Πασχάλης, Δ. Σγούρος, Μ. Τιρίμο, Θ. Κερκέζος, κ.ά.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποιεί τις συναυλίες της στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Πέρα από τη συχνή και συστηματική παρουσία της σε πόλεις ολόκληρης της Βόρειας Ελλάδας, περιοδεύει σε όλο τον ελλαδικό χώρο.

Εμφανίζεται ετησίως στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και συμπράττει στα σημαντικότερα φεστιβάλ τόσο της χώρας όσο και του εξωτερικού (Φεστιβάλ Αθηνών-Ηρώδειο, Δημήτρια, Φιλίππων, Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια»-Κύπρος, International Festival Zino Francescatti-Μασσαλία, Φεστιβάλ Ecléctic-Βαλένθια, κ.ά.).

Τον Φεβρουάριο του 2007 η παραγωγή της ΚΟΘ "Impressions for saxophone and orchestra", με σολίστα τον Θεόδωρο Κερκέζο και διευθυντή ορχήστρας τον Μύρωνα Μιχαηλίδη, απέσπασε το βραβείο ποιότητας δισκογραφίας Pizzicato "Supersonic".

Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.tssso.gr

Ο Καζαντζάκης πηγή μουσικής έμπνευσης

Ο Νίκος Καζαντζάκης (18/2/1883-26/10/1957) –ένας από τους σημαντικότερους, αλλά και πιο αμφιλεγόμενους Έλληνες συγγραφείς του 20ού αιώνα, κρητικής καταγωγής– είναι κυρίως γνωστός από τα έργα του «Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά» και «Ο Τελευταίος Πειρασμός». Ο Καζαντζάκης είναι ο περισσότερο μεταφρασμένος νεοέλληνας συγγραφέας και μεγάλος αριθμός των έργων του έχει παρουσιαστεί στο θέατρο και τον κινηματογράφο ή έχει αποτελέσει πηγή μουσικής έμπνευσης για πολλούς συνθέτες Έλληνες και ξένους. Βασικός λόγος γι' αυτό ήταν σίγουρα οι θεματικές των έργων του, που περιλαμβάνουν την τουρκοκρατία στην Κρήτη, τη θρησκεία και την υποκρισία, τη χαρά και την απόλαυση, αλλά και την αναζήτηση του νοήματος της ζωής. Ιδιαίτερα σημαντικές ήταν όμως και οι μεταφράσεις του, ενώ οι ταξιδιωτικές του εντυπώσεις παρουσιάζουν πλούτο στοιχείων και αναφορές σε πολλές μακρινές και όχι τόσο δημοφιλείς χώρες, όπως η Παλαιστίνη, η Ιαπωνία και η Κίνα.

Με τη συμπλήρωση των πενήντα χρόνων από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη, στις 26 Οκτωβρίου 2007, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης έχει ετοιμάσει ένα αφιέρωμα στο μεγάλο αυτό λογοτέχνη από τη σκοπιά της μουσικής, επιλέγοντας αποσπάσματα τόσο από την όπερα «Τα Ελληνικά Πάθη» του Μαρτινίου όσο και από έργα γνωστών Ελλήνων συνθετών, μαζί με την πρεμιέρα του έργου του Γιώργου Κουμεντάκη, που γράφτηκε κατόπιν παραγγελίας γι' αυτή την συναυλία.

Evelin Voigtmann

Δημιουργία Video από την ID Productions

Η ID productions με μεγάλη χαρά τιμή και ευθύνη δημιούργησε τα βίντεο που θα συντροφέψουν τη μουσική βραδιά της ΚΟΘ, για τα 50 χρόνια από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη. Κατά τη διάρκεια της συναυλίας, εικόνες και ήχοι θα προλογίζουν τα μουσικά έργα, και θα εξάψουν τη φαντασία με χρώμα κι άρωμα της Κρητικής γης...

Η ID productions είναι εταιρεία οπτικοακουστικών παραγωγών, τηλεοπτικών καλύψεων εκδηλώσεων και συνεδρίων... Στο παρελθόν έχει συνεργαστεί με μεγάλες εταιρείες όπως η Diageo (J.Walker, Gordons), Coca Cola, Chipita, Mall, Camel, Unilever, Astra Zeneca, Γερμανός, Multirama, έντυπα και με τα μεγαλύτερα τηλεοπτικά δίκτυα για παραγωγές βίντεο, και τη δημιουργία οπτικοακουστικών σημάτων.

Εικόνες για τον Νίκο Καζαντζάκη

Ένα ταξίδι μαγικό μέσα από αποσπάσματα των έργων του μεγάλου μας συγγραφέα, Νίκου Καζαντζάκη, πλαισιωμένα μουσικά με παραδοσιακή Κρητική λύρα και ηχογραφημένα αποσπάσματα της ΚΟΘ.

1. Ο Πρωτομάστορας: Μια οπτική καλλιτεχνική προσέγγιση στην άδυτη συνέχεια της ζωής και της σκυτάλης που δίνει ο πατέρας στο γιο και η μάνα στην κόρη.

2. Greek Passion: «Ένα καράβι είναι το σώμα μας που πλέει σε βαθυγάλαζα νερά». Η μοναδικότητα του Έλληνα να είναι ταυτισμένος με τη πατρίδα του και να αντλεί δύναμη από αυτή καθ' όλη τη διάρκεια της πορείας του, είναι ένα βίωμα που μοιράζεται ο συγγραφέας μαζί μας.

3. Ο τελευταίος πειρασμός: Ο δισυπόστατος τελευταίος πειρασμός για τον Θεό και εκ

παράλληλου για τον άνθρωπο. Μια ταύτιση και ένας ταυτόχρονος διαχωρισμός του ανθρώπου από το Θεό, από κάποιον που ενώ κατηγορήθηκε για άθεος έβρισκε Θεό παντού!

4. Amor fati: Στο τελευταίο βίντεο ξεδιπλώνεται η ανησυχία κάθε ανθρώπου να φτάσει όσο πιο ψηλά μπορεί, ξεπερνώντας την ανάγκη, νικώντας το φόβο, την ελπίδα και το θάνατο, κατακτώντας την ελευθερία...

5. Ο Καπετάν Μιχάλης: Αποσπάσματα από το ομώνυμο έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Η αναπόσπαστη ανάγκη από την ανθρώπινη φύση για ελευθερία.

Ευχαριστούμε πολύ την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης και ιδιαίτερα τον καλλιτεχνικό της διευθυντή Μύρωνα Μιχαηλίδη, που μας τίμησε με την εμπιστοσύνη του.

Η ομάδα της «ID productions»

**ΜΑΝΩΛΗΣ
ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ
(1883-1962)**

Ο Πρωτομάστορας

Μουσικολογική επιμέλεια:
Γιάννης Σαμπροβαλάκης (2007)

Εισαγωγή και Intermedio του τραγουδιστή (Ειδυλλιακός Χορός) από τη μουσική τραγωδία «Πρωτομάστορας» (1915/1929/1940) πάνω στην ομώνυμη τραγωδία του Ν. Καζαντζάκη.

Το πρώτο έργο του Καζαντζάκη που μελοποιείται είναι η τραγωδία του «Ο Πρωτομάστορας», βασισμένη στον γνωστό στα Βαλκάνια θρύλο του γεφυριού της Άρτας. Η υπόθεση διαδραματίζεται στην Ήπειρο, όπου γιορτάζεται η ολοκλήρωση μιας γέφυρας ύστερα από αρκετές αποτυχημένες κατασκευές της. Το πλήθος αναστατώνεται από τις προβλέψεις ενός γέρου για την επικείμενη καταστροφή της γέφυρας, αλλά τους ηρεμεί η μελωδία του τραγουδιστή, ο οποίος αναγγέλλει την άφιξη της κόρης του Άρχοντα. Εκείνη συναντιέται στα κρυφά με τον πρωτομάστορα. Πριν αυτός προλάβει να ανακοινώσει στον πατέρα της πως την αγαπάει, ξεσπά μεγάλη καταιγίδα και από τα φουσκωμένα νερά γκρεμίζεται η γέφυρα. Τότε, μια γρια μάντισσα ανακοινώνει πως η γέφυρα θα στεριώσει μόνο αφού θα θυσιαστεί στα θεμέλια η αγαπημένη του πρωτομάστορα. Εκείνος αποσιωπά το όνομά της, όμως η κοπέλα τελικά αποκαλύπτει μόνη της την ταυτότητά της και την κλείνουν στα θεμέλια της γέφυρας.

Ο Καζαντζάκης έγραψε το έργο το 1908-1909 στο Παρίσι, με αρχικό τίτλο «Η Θυσία» και το αφιέρωσε στον Ίωνα Δραγούμη. Το 1910 το υπέβαλε στον δραματικό αγώνα «Λασσάνειο» και κέρδισε το βραβείο των χιλίων δραχμών.

Ο Μανώλης Καλομοίρης, συνομήλικος του συγγραφέα και «πρωτομάστορας» της νεοελληνικής εθνικής μουσικής σχολής, ξεκινά τη σύνθεση για τον «Πρωτομάστορα» το 1913, τρία χρόνια μετά την οριστική του εγκατάσταση στην Ελλάδα, και την ολοκληρώνει τον Οκτώβριο του 1915. Ο συνθέτης επέλεξε την τραγωδία του Καζαντζάκη, διότι πληρούσε τα χαρακτηριστικά μιας καλής θεματικής για όπερα, «γιατί πιστεύει πως ο θρύλος μονάχα, ο μύθος της αρχαίας τραγωδίας, καλοδέχεται και ζητάει μάλιστα την επεξεργασία της μουσικής». Και παρ' ότι ο Καλομοίρης εμφανίζει έντονα βαγκνερικά στοιχεία, όπως τα εξαγγελτικά μοτίβα ή την ατέρμονη μελωδία, και σπάνια μόνο αυτούσιες δημοτικές μελωδίες, πέρα από το ελληνικό χρώμα των διαστημάτων και ρυθμών, η όπερα αυτή θεωρείται η πρώτη της νεοελληνικής εθνικής σχολής.

Μετά την πρεμιέρα της όπερας, στις 11 Μαρτίου 1916 στην Αθήνα, το κοινό χωρίστηκε

σε δύο παρατάξεις, από τις οποίες η αρνητική επηρεάστηκε λιγότερο από μουσικά κριτήρια και περισσότερο από πολιτικά (διότι ο συνθέτης την είχε αφιερώσει στον Ελευθέριο Βενιζέλο) και γλωσσικά, αφού ο Καλομοίρης επέλεξε για το λιμπρέττο την –τότε νέα– δημοτική γλώσσα αντί της καθαρεύουσας. Αργότερα ο Καλομοίρης αναθέωρησε δύο φορές το έργο (1929 και 1940).

Σήμερα το Κέντρο Ελληνικής Μουσικής έχει αναλάβει την έκδοση ολόκληρου του έργου «Πρωτομάστορας» σε συνέκδοση με την Εθνική Λυρική Σκηνή, υπό τη μουσικολογική επιμέλεια του Γιάννη Σαμπροβαλάκη, στην οποία βασίζεται και το απόσπασμα της συναυλίας.

Αξίζει πάντως να αναφερθεί πως ο Καλομοίρης επέλεξε το 1961 άλλη μία τραγωδία του Νίκου Καζαντζάκη, τον «Κωνσταντίνο Παλαιολόγο», που έμεινε η τελευταία του όπερα.

Evelin Voigtmann

**BOHUSLAV
MARTINŮ
(1890-1859)**

**«Τα ελληνικά πάθη»
“The Greek Passion” (1961)**

Η όπερα «Τα Ελληνικά Πάθη» (1958/1961) αποτελεί το τελευταίο μελοδραματικό έργο του σημαντικότερου Τσέχου συνθέτη του 20ού αιώνα Μποχουσλάβ Μαρτινού. Βασίζεται στο μυθιστόρημα **«Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται»** του Νίκου Καζαντζάκη, γραμμένο στα τέλη του 1948 στην Αντίμη της Γαλλίας. Η δεύτερη και οριστική μορφή του μυθιστορήματος εκδόθηκε το 1953, ενώ το 1954 κυκλοφόρησε ήδη η αγγλική μετάφραση του Jonathan Griffin. Στα 1955 γράφτηκε από τον Jules Dassin, με τη συνεργασία του συγγραφέα, το σενάριο της ταινίας που πήρε τον τίτλο “Celui qui doit mourir” (Αυτός που πρέπει να πεθάνει), η οποία προβλήθηκε στο Φεστιβάλ των Καννών το 1956. Επίσης, το 1955 ο Μαρτινού έγραψε το λιμπρέτο της όπερας με τίτλο “The Greek Passion”, με την έγκριση και στενή συνεργασία του συγγραφέα. Μάλιστα ο Καζαντζάκης προέτρεψε τον Μαρτινού να μελοποιήσει το έργο «Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται» αντί του «Ζορμπά», που αρχικά είχε επιλέξει ο συνθέτης.

Η όπερα του Μαρτινού υπάρχει σε δύο εκδοχές: την πρώτη εκδοχή, τη λεγόμενη και «εκδοχή του Λονδίνου» που προοριζόταν να παιχτεί στο Covent Garden του Λονδίνου το 1958, τη συνέθεσε ο Μαρτινού από το 1954 ως το 1957. Όμως, σύμφωνα με τον Ales Brezina, μελετητή του Μαρτινού και διευθυντή του Ινστιτούτου “Μαρτινού” στην Πράγα, τελικά δεν παίχτηκε στο Λονδίνο, λόγω της κρίσης τότε στην Κύπρο, που περιέπλεκε τις σχέσεις μεταξύ Μεγάλης Βρετανίας και Ελλάδας.

Την δεύτερη εκδοχή του έργου, τη λεγόμενη της Ζυρίχης, που είναι και η πιο γνωστή, ο Μαρτινού τη συνέθεσε από το 1957 ως το θάνατό του το 1959. Όταν στις 9 Ιουνίου 1961 το έργο παρουσιάστηκε σε παγκόσμια πρεμιέρα στη Ζυρίχη, οι δύο δημιουργοί είχαν πεθάνει, και την παράσταση παρακολούθησαν οι χήρες τους.

Η θεματική του μυθιστορήματος, όπου απλοί Έλληνες χωρικοί αναβιώνουν τα πάθη του Χριστού, ενέπνευσε τον Μαρτινού σε μια μεγάλη τραγική όπερα. Για έναν καλλιτέχνη, ο οποίος αυτοεξορίστηκε και έζησε την Ευρώπη μεταξύ 1912 και 1940, ενώ πέρασε το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στην Αμερική, η απάρνηση των χριστιανικών αξιών και η απανθρωπιά, σε συνδυασμό με την όλο και πιο έντονη ταύτιση των ανθρώπων-πρωταγωνιστών με τα βιβλικά πρόσωπα, σίγουρα αποτελούσαν εξαιρετικό ερέθισμα. Για δραματουργικούς λόγους πολλά στοιχεία έπρεπε να αφαιρεθούν, ενώ το λιμπρέτο επικεντρώθηκε στα πρόσωπα: τον Μανωλιό, που εκλέγεται να είναι ο Χριστός, τη χήρα

Κατερίνα, τη Μαρία Μαγδαληνή και τον Παναή ως Ιούδα, που θα γίνει το όργανο της καταστροφής του Μανωλιού. Οι πρόσφυγες, που αναζητούν βοήθεια, αλλά εκδιώκονται από τις αρχές (κυρίως τον ιερέα του χωριού), ενώ ο Μανωλιός τους υποστηρίζει, ζωντανεύουν επίσης βιώματα του α΄ μισού του 20ού αιώνα. Ο Μαρτινού καταφέρνει με τη μουσική του, ανατρέχοντας τόσο σε ελληνικές μελωδίες όσο και σε στοιχεία της τσέχικης δημοτικής μουσικής, να πετύχει την κατάλληλη έκφραση για τα λόγια και την ατμόσφαιρα του έργου, με μια κατά βάθος δεξιοτεχνική απλότητα.

Evelin Voigtmann

Μελίνα Μερκούρη, Jules Dassin και το ζεύγος Καζαντζάκη στην πρεμιέρα της ταινίας "Celui qui doit mourir" (Αυτός που πρέπει να πεθάνει), σε σκηνοθεσία Jules Dassin, στο Φεστιβάλ των Καννών (1957).

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΑ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΘΗ» (1961) ΤΟΥ Bohuslav Martinů

ACT I – Scene 3

Priest Fotis: Daughter of the Almighty, great stone. And thou, water, who knowest no sleeps and wellest from the rock to quench the thirst of the martlets and falcon. And thou fire, who sleepest in the wood and waitest for the Man to awaken thee...

Blessed are the hour of our meeting. We are men hunted be men, wild and sorrowful souls. We bring the bones of our fathers, the tools of our labor and the seed of Man.

ACT III-SCENE 3

At a small room in Katerina's house. Dark evening. On the wall the Icon of the Holy Virgin, lit by a tiny lamp. In a corner an oil lamp is burning. Music comes from very far. Manolios knocks at the door.

Katerina: Who is there? Who is there?

Manolios: Open!

Katerina: Who is there?

Manolios: Manolios.

Katerina opens at once, holds out her arms joyfully.

Katerina: It's you! It's you! You! You've come, you've come! It's you! You're here at last (harmonica behind the stage). Day and night...day and night, I think of you, I think of you. I cry out to you, I cry out to you. Come, oh come, come! And here you are! You have come!

Α΄ ΠΡΑΞΗ – Σκηνή 3

Παπα-Φώτης: Βράχε, δώρο Θεού, πέτρα εσύ, κι εσύ νερό που ακάματο κυλάς, κι από τη γη αναβλύζεις, και ξεδιψάς τα γεράκια και τα αηδόνια, κι εσύ, φωτιά, που καρτερείς στο ξύλο, τον άνθρωπο να σε ξυπνήσει...

Νά' ναι τούτη η στιγμή ευλογημένη! Πονεμένοι και διωγμένοι, κουβαλάμε τα οστά των προγόνων, τα σύνεργα του μόχθου και τον σπόρο του ανθρώπου.

Γ΄ ΠΡΑΞΗ- Σκηνή 3

Αργά το βράδυ. Δωμάτιο στο σπίτι της Κατερίνας. Στον τοίχο, εικόνα της Παναγίας, που φωτίζεται από μικρό καντήλι. Στην άκρη, μια λάμπα αναμμένη. Μακριά, απ' το χωριό, ακούγεται ένα ακορντεόν να παίζει. Η Κατερίνα σιγομουρμουρίζει. Ο Μανολιός χτυπά την πόρτα.

Κατερίνα: Ποιος είναι;

Μανολιός: Άνοιξε!

Κατερίνα: Ποιος;

Μανολιός: Ο Μανολιός.

Η Κατερίνα ανοίγει την πόρτα και απλώνει τα χέρια της.

Κατερίνα: Εσύ, εσύ... ήρθες! Είσαι εδώ! Μέρα-νύχτα, μέρα-νύχτα σε σκέφτομαι... Μέρα-νύχτα σε φωνάζω: Μανολιό, έλα, έλα! Και νά'σαι, εδώ! Ήρθες, πια!

Manolios: I've come, to beg you never think of me any more, and never call me any more!

Katerina: My love, my love! You are the only hope I have in the world! Without my wanting it, without your wanting it, you've now become my salvation. My love, without you I'm lost.

Manolios: Katerina, my sister, my sister, you must forget me, leave me free, let me be. Help me!

Katerina: You're like a child in danger, calling me in the night. What can I do for you, dear one? Take my soul, lead it where you will, it's yours! You spoke the word, which has set me free.

You too, Manolios, you have said the word which delivered me. You called me sister... sister...sister! Sister, sister, sister. Go. I will wait for you.

Manolios opens the door and vanishes into the night.

ACT IV- Scene 2

Manolios comes from the church

Manolios:

I waited patiently for my Lord. And he inclined to me and heard my cry. He led me out of the dreadful pit and set my feet on a hard rock and put a new song in my mouth. Our daily fate is determined by Heaven. A time to be born. A time to die. A time to weep and a time to laugh.

Μανολιός: Σε ικετεύω, μη με σκέφτεσαι πια, μη με φωνάζεις ξανά!

Κατερίνα: Αγάπη μου, είσαι η ελπίδα μου, η μόνη στη γη! Δίχως να θέλω εγώ, δίχως εσύ να το θες, έχεις γίνει ο σωτήρας μου. Αγάπη μου!

Μανολιός: Αδελφή μου, αδελφή μου, να με ξεχάσεις πρέπει, κι εγώ, να λυτρωθώ.

Κατερίνα: Σαν να'σαι ένα παιδί, που φοβάται και φωνάζει τη νύχτα. Τι να σου κάνω εγώ, αγαπημένε; Την ψυχή μου οδήγα όπου θες. Δική σου. Πες μου εσύ. Εγώ δεν ξέρω.

Κι εσύ Μανολιό, μου είπες το λόγο που μ'ελευθέρωσε. Με φώναξες αδελφή! Αδελφή! Πήγαινε. Θα σε καρτερώ.

Ο Μανολιός ανοίγει την πόρτα και εξαφανίζεται στο σκοτάδι.

Δ' ΠΡΑΞΗ – Σκηνή 2

Ο Μανολιός επιστρέφει από την εκκλησία.

Μανολιός:

Περίμενα υπομονετικά τον Κύριο. Και έσκυψε κοντά μου, ακούγοντας την προσευχή μου. Με γλίτωσε από τη φοβερή παγίδα και με έστησε ξανά στα πόδια μου και μου έβαλε καινούριες μουσικές στο νου. Η καθημερινή μας μοίρα ορίζεται από τον Παράδεισο. Υπάρχει μια μέρα που γεννιόμαστε. Και μια μέρα που

A time to mourn. A time to dance. A time to love and a time to hate. A time for peace. A time for warfare.

Listen and hear! In front of all I'll confess.
When the priest said to me "It is you God has chosen, my heart split in a thousand pieces. The village confined me. Even these open hills were too small for me! The spirit of pride was in me!
God opened my eyes. He said to me: "Liar! Liar! You want to be like Christ and after you've been on the cross, you'll go home".

At that moment, Satan was waiting for me. Sitting on the edge of the well... smiling at me. Katerina!
Her lips were so red, the blood rushed to my head. I resisted her, but I took her with me in my thoughts, in my heart. Day and night I dreamed of her! I pretended to be thinking of Christ. Lies, Lies! It was of her I was thinking. But now I understand, I understand, God works in silence. He knows no haste. In the midst of darkness deliverance is at work. Every resolution a man makes is like the fruit of a tree. Slowly, patiently, the fruit ripens and falls.

πεθαίνουμε. Μια μέρα που κλαίμε και μια άλλη που γελάμε. Μια μέρα που θρηνούμε. Και μια μέρα που χορεύουμε. Μια μέρα που αγαπούμε και μια μέρα που μισούμε. Είναι η ώρα του πολέμου.

Ακούστε, Χριστιανοί! Σ' όλους μπροστά ομολογώ. Όταν μου'πε ο παπάς «ο Θεός σ' έχει επιλέξει», η καρδιά μου έγινε χίλια κομμάτια. Το χωριό δεν με χώραγε. Ετούτη η γωνιά, όπου ο Πάνσοφος Θεός μ' έχει στείλει, μου ήταν, πια, μικρή. Και γίνηκα, ναι, αλαζόνας! Μα εσύ, Γιαννακό, μου ανοίγεις τα μάτια και μου λες: «Ψεύτη! Ψεύτη! Μιμείσαι, λες, το Χριστό, μα σαν κατεβείς απ' το Σταυρό, σπίτι θα πας, κι εκεί η Λενιώ θα σε προσμένει!».

Όμως, τότε, ο Σατανάς καρτερεί! Στου πηγαδιού την άκρη καθιστός, χαμογελάει! Η Κατερίνα, η πόρνη, με τα χείλη της βαμμένα. Το αίμα μου ανεβαίνει στο κεφάλι! Την άφησα... μα την πήρα μαζί μου, μες στη σκέψη, μες στο αίμα μου. Μέρα-νύχτα, σκεφτόμουν αυτήν... ενώ έκανα πως σκέφτομαι το Χριστό. Ψέμα! Ψέμα! Αυτήν σκεφτόμουν μονάχα! Μα τώρα πια το ξέρω. Κατάλαβα. Ο Θεός δουλεύει αργά, και ποτέ του δεν βιάζεται. Στον αιώνα των αιώνων! Στο βαθύ σκοτάδι, ευλογία το φως Του! Κάθε απόφαση ανθρώπου είναι όπως του δέντρου ο καρπός. Σταθερά, αργά, ο καρπός ωριμάζει και πέφτει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΜΕΝΤΑΚΗΣ (γεν. 1959)

“AMOR FATI”

ΑΝΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΘ (2007) ΓΙΑ ΤΑ 50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Ο Irvin Yalom αναφέρει στο βιβλίο του «Θρησκεία και Ψυχιατρική»: *«Προτιμώ σαφώς μια νιτσειϊκή προοπτική που είναι εορταστική για τη ζωή, δεμένη με τη ζωή... Εκείνοι που νιώθουν ότι έχουν ζήσει πλούσια τη ζωή τους, ότι έχουν εκπληρώσει τις δυνατότητές τους και τον προορισμό τους, βιώνουν λιγότερο πανικό μπροστά στο θάνατο».* Οι ψυχοθεραπευτές έχουν να μάθουν πολλά από το Νίκο Καζαντζάκη, τον συγγραφέα τόσων δοξαστικών για τη ζωή έργων... Μ' αρέσει πολύ η φράση του στην «Αναφορά στον Γκρέκο»: *«Να μην αφήσω στο Χάρο τίποτα να μου πάρει –μονάχα λίγα κόκαλα».* Είναι ένας καλός οδηγός για τη ζωή μας...

Οι σκέψεις αυτές του Irvin Yalom έγιναν η αφετηρία έμπνευσης του “Amor Fati” (Αγάπη για τη μοίρα σου), ενός αισιόδοξου έργου. Ίσως το πρώτο μου έργο με θετική παρόρμηση για τη ζωή.

Τον μουσικό πυρήνα και το βασικό θέμα άντλησα από τις κρητικές κοντυλιές και το ηχώχρωμα στηρίχτηκε στον ήχο της λύρας, στον θιάμπολι, την μάντουρα και την

ασκομάντουρα. Από τα χάλκινα της ορχήστρας προτίμησα μόνο τα κόρνα, για λόγους οικονομίας και αποφυγής περιττών εντάσεων και εντυπωσιασμού.

Το έργο αποτελείται από τρία συνεχόμενα μέρη και μια μακροσκελή coda, σε ένα και μόνο tempo.

Προσπάθησα να δω το έργο του Νίκου Καζαντζάκη με σύγχρονη ματιά, χωρίς τη συνήθη φολκλορική διάσταση, λαθεμένη και πολύ περιοριστική για την ουσία της δημιουργίας του, το φιλοσοφικό και ιδεολογικό του περιεχόμενο.

Από το 1994, που μου απονεμήθηκε το βραβείο «Νίκος Καζαντζάκης» στο Ηράκλειο, σκεφτόμουν τη σύνθεση ενός μουσικού έργου, εμπνευσμένου από το έργο του και την προσωπικότητά του. Η ανάθεση της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και του Μύρωνα Μιχαηλίδη υπήρξε καταλυτική για την εκπλήρωση της επιθυμίας μου, και τους ευχαριστώ θερμά.

Γιώργος Κουμεντάκης

Σκηνή από τη θεατρική παράσταση του έργου «Καπετάν Μιχάλης» από το Ελληνικό Λαϊκό Θέατρο Μάνου Κατράκη (διασκευή Κώστας Κοτζιάς - Γεράσιμος Σταύρου), σε σκηνοθεσία Μάνου Κατράκη και μουσική Μάνου Χατζιδάκι, 1966.

**ΜΑΝΟΣ
ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ**
(1925-1994)

**«Καπετάν Μιχάλης»,
έργο 24 (1966)**

Ενορχηστρωτής:
Γιάννης Σαμπροβαλάκης

Κατά διαστήματα είχαν ανατεθεί στον Καζαντζάκη πολιτικές ή τιμητικές θέσεις, αλλά συνήθως ύστερα από κάποιο διάστημα ο συγγραφέας παραιτούνταν από αυτές για ποικίλους λόγους. Έτσι συνέβη και το 1948, όταν ο Καζαντζάκης παραιτήθηκε από φιλολογικός σύμβουλος της UNESCO για να αφοσιωθεί στο λογοτεχνικό του έργο. Για το σκοπό αυτό εγκαταστάθηκε στην Αντίμη της Γαλλίας, όπου τα επόμενα χρόνια ακολούθησε μία ιδιαίτερα παραγωγική περίοδος κατά την οποία ολοκλήρωσε το μεγαλύτερο μέρος του πεζογραφικού του έργου, συμπεριλαμβανομένων των μυθιστορημάτων «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται» και ο «Καπετάν Μιχάλης». Ιδέες και σχεδιάσματα σε διάφορες μορφές για το έργο «Καπετάν Μιχάλης» υπάρχουν ήδη από το 1929, με θεματικές τον πατέρα και παπού του, την αντίσταση στους Γερμανούς και τις εντυπώσεις από το οδοιπορικό στην μετακατοχική Κρήτη, που ολοκληρώνονται στο μυθιστόρημα «Καπετάν Μιχάλης» το 1949 με 1950.

Το έργο, που εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1953, διασκευάστηκε για δεύτερη φορά σε θεατρική μορφή το 1966 από τους Γ. Σταύρου και Κ. Κοτζιά, προκειμένου να παιχθεί από το Ελληνικό Λαϊκό Θέατρο του Μάνου Κατράκη. Οι σίχτοι των τραγουδιών σχηματίστηκαν από αυτούσιες φράσεις του βιβλίου. Η επιλογή και η σύνθεση σε επτά ενότητες έγινε από τον Γεράσιμο Σταύρου και την μουσική έγραψε ο Μάνος Χατζιδάκης.

Ο Μάνος Κατράκης, ο οποίος ερμήνευσε τον πρωταγωνιστικό ρόλο και σκηνοθέτησε το έργο, σημειώνει στο πρόγραμμα της παράστασης: *«Ήταν πάντα μια βαθιά μου επιθυμία, ένα μου όνειρο να ζωντανέψω στη σκηνή τον Καπετάν Μιχάλη. Μέσα σ' αυτόν τον ήρωα, το μεγάλο τέκνο της Κρήτης και της Ελλάδος, ο Νίκος Καζαντζάκης έκλεισε όλη την αδάμαστη κρητική ψυχή –πάει να πει όλη την Ελληνική και την παγκόσμια ψυχή– το πάθος για την ελευθερία».*

Πράγματι, ο Μάνος Χατζιδάκις έχει γράψει μερικές από τις σημαντικότερες σκηνικές μουσικές για τραγωδίες και κωμωδίες στο Εθνικό Θέατρο, το Θέατρο Τέχνης και το Ελληνικό Χορόδραμα της Ραλλούς Μάνου –ενδεικτικά αναφέρεται ο «Ματωμένος Γάμος» (1948), η «Μήδεια» (1956), οι «Όρνιθες» (1959), «Το Καταραμένο Φίδι» (1951). Ο Χατζιδάκις βρίσκει και στον «Καπετάν Μιχάλη» μια μουσική που εκφράζει τόσο την Κρήτη (ενδιαφέρουσα η χρήση μεταξύ άλλων της κρητικής λύρας και του τσέμπαλου) όσο και τους χαρακτήρες, ιδιαίτερα του Καπετάν Μιχάλη, ο οποίος υπερβαίνει τα προσωπικά του πάθη, κυρίως τον έρωτά του για την Κερκέζα Εμινέ, για να αγωνιστεί μέχρι τελικής πτώσεως εναντίον των πολυάριθμων Τούρκων στον απελευθερωτικό αγώνα της Κρήτης.

Ενδιαφέρον είναι επιπλέον πως στην μελοποίηση των στίχων ο Χατζιδάκις, που είναι ένας κατεξοχήν συνθέτης της μελωδίας,

εναλλάσσει κομμάτια πιο απαγγελτικής απόδοσης με μελωδικές φράσεις – με εξαίρεση την «Κρασογιώργαινα» – αποδίδοντας έτσι έναν πιο δυναμικό χαρακτήρα στα μέρη αυτά. Επίσης προσδίδει και χρώμα δημοτικοφανούς μουσικής με τα τσακίσματα τόσο στα όργανα όσο και στη φωνή.

Στην ενορχήστρωση του έργου για μεγάλη ορχήστρα, ο ενορχηστρωτής Γιάννης Σαμπροβαλάκης εμβαθύνει στην αντιπαράθεση και σύγκρουση των δύο λαών, προσθέτοντας και μια νέα διάσταση με την παρεμβολή ενός αυτοσχεδιασμού του Χατζιδάκι στο τσέμπαλο. Ο Γιάννης Σαμπροβαλάκης αναφέρει χαρακτηριστικά: «Στην πρώτη ηχογράφηση του έργου από τον Μάνο Χατζιδάκι (1966) χρησιμοποιήθηκαν ελάχιστα όργανα: Κρητική λύρα, κιθάρα, λαούτο, τσέμπαλο, μαντολίνο, μαντόλα, κοντραμπάσο. Αργότερα ο συνθέτης χρησιμοποιούσε στις συναυλίες του ένα μεγαλύτερο ορχηστρικό σύνολο (φλάουτο, όμποε, κλαρινέτο, κόρνο, τρομπέτα, άρπα, πιάνο, κιθάρα, βιολί, βιόλα, βιολοντσέλο και κοντραμπάσο).

Επειδή το ίδιο το έργο του Καζαντζάκη είναι πολυπρόσωπο και πληθωρικό, ο Καπετάν Μιχάλης του Χατζιδάκι είναι ένα από τα έργα του που προσφέρονται για ενορχήστρωση, έτσι ώστε να μπορέσει η μουσική του να παρουσιαστεί μέσα σε ένα ορχηστρικό πρόγραμμα.

Η βασική ιδέα ήταν να χρησιμοποιηθούν συμβολικά ορισμένα παραδοσιακά όργανα, τα

οποία όχι μόνο εμπλουτίζουν την ορχηστρική παλέτα, αλλά έχουν τη δύναμη να εκπροσωπήσουν δύο παράλληλους μουσικούς κόσμους. Όπως, λοιπόν, παράλληλα κινήθηκε η ζωή των βασικών ηρώων, χριστιανών και μουσουλμάνων της Κρήτης, έτσι και στη συγκεκριμένη ενορχήστρωση η κρητική λύρα (που εδώ εκπροσωπεί το ελληνικό στοιχείο) και το σαντούρι (που εδώ εκπροσωπεί το οθωμανικό στοιχείο) συνυπάρχουν δημιουργικά ή συγκρούονται αντιμαχόμενα, ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες.

Η χρήση ορισμένων ορχηστρικών «ιδιωματισμών» πάντοτε εξυπηρετεί τη μουσική περιγραφή του κειμένου ή του νοήματός του. Μια απλή περίπτωση είναι η περιγραφή ονειρικών καταστάσεων («Νειρεύονταν η Κρασογιώργαινα...») ή η ταυτόχρονη χρήση glissandi και tremoli στα έγχορδα «...και φουρτούνιαζε η θάλασσα». Μια περισσότερο σύνθετη χρήση απαιτήθηκε στην περιγραφή ψυχικών καταστάσεων, όπως στη «Σφαγή» και στο θρήνο, που την ακολουθεί, ή ακόμη στον επίλογο «Πού είναι ο Θεός;», με το χαρακτηριστικό «κλάμα» της κρητικής λύρας. Ιδιαίτερα στη «σφαγή» γίνεται χρήση και ηλεκτρονικών μέσων (με την αλλοιωμένη παρεμβολή ενός αυτοσχεδιασμού του Χατζιδάκι στο τσέμπαλο από την αυθεντική ηχογράφιση) η οποία δίνει στην ορχήστρα το ερέθισμα για έναν σύντομο ελεύθερο αυτοσχεδιασμό, ο οποίος όσο πιο ακραίος γίνει τόσο καλύτερα προσεγγίζει τη φριχτή σκηνή που περιγράφει ο Καζαντζάκης στο έργο του».

Evelin Voigtmann

Σκηνή από τη θεατρική παράσταση του έργου «Καπετάν Μιχάλης» από το Ελληνικό Λαϊκό Θέατρο Μάνου Κατράκη (διδασκευή Κώστας Κοτζιάς - Γεράσιμος Σταύρου), σε σκηνοθεσία Μάνου Κατράκη και μουσική Μάνου Χατζιδάκι, 1966.

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΙΧΑΛΗΣ, ΕΡΓΟ 24

Οι στίχοι των τραγουδιών είναι του Γεράσιμου Σταύρου, Βασισμένοι στο κείμενο του μυθιστορήματος «Ο Καπετάν Μιχάλης» του Ν. Καζαντζάκη.

Όμορφη που 'ναι η Κρήτη

Όμορφη που 'ναι η Κρήτη όμορφη!
Ε, και να 'μωνα αετός
να την καμάρωνα όλη
απ' την κορφή του αγέρα!
Παντέρμη Κρήτη, πόσες γενιές φωνάζεις.
Ποιος σ' ακούει...
Φοβέρα θέλει κι ο Θεός
για να κάμει το θάμα του.
Πιάσε το τουφέκι, πιάσε πάλι το τουφέκι.

Δεν ήταν νησί

Δεν ήταν νησί
Ήταν θεριό που κείτονταν στη θάλασσα
Ήταν η Γοργόνα η αδελφή του Μεγαλέξαντρου
που θρηνούσε και φουρτούνιαζε το πέλαγο...
Άμα λευτερωθεί η Κρήτη
θα λευτερωθεί και μένα η καρδιά μου
Άμα λευτερωθεί η Κρήτη
θα γελάσω!

Κυρά μου Αμπελιώτισσα

Κυρά μου Αμπελιώτισσα
κυρά μου αφέντρα του κρασιού και της χαράς.
Σ' αφήνω γεια, σ' αφήνω γεια,
τσιμπούσι έχει ο Καπετάν Μιχάλης!
Βοήθα με να βαστάζω βοήθαμε!
Παρθένα μου φώτισε τ' ανήμερο θεριό
να ξεθυμάνει γρήγορα
να πάω στο σπιτάκι μου!

Η Κρασογιώργαινα

Νειρεύονταν η Κρασογιώργαινα.
Σεργιάνιζε, λέει με τον καλό της
σ' ένα κλειστό περιβόλι και χαμογελούσε...
Δεν ήταν ο Κρασογιώργης ο χοντρομπαλάς
παρά ένα λυγερό παλικάρι...
Στριμμένο αγκάθα το μουστάκι του,
μαλλιά μακριά, κορακάτα,
στη ζωή σημοπέταλα,
κι η αναπνιά του μύριζε κανέλλα...
Ίδιος απαράλλακτος ο Αθανάσιος Διάκος.

Μεγαλοβδόμαδο

Μεγαλοβδόμαδο, ζύγωσε η Ανάσταση.
Μα δυο μονάχα,
δυο άντρες στο Μεγάλο Κάστρο,
ξεστράτησαν απόψε
και δεν έχουν το νου τους στο θεό...
Ο ένας την άγια του τη νύχτα
κρατάει στην αγκαλιά του μια κερκέζα
και ο άλλος
ο άλλος αχ βουλιάζει μες στα μάτια της
και στέκει ο νους του σε μια πράσινη πόρτα.

Βαριά απόψε η νύχτα

Βαριά απόψε η Νύχτα στο Μεγάλο Κάστρο
Σηκώθηκε ένας άνεμος ζεστός,
αγρός, φουσκοδεντρίτης.
Ξεκινούσε από την Αραπιά,
Σβάρνιζε τον κάμπο της Μεσαράς
Καβαλίκευε τα καστρινά μουράγια...
Κι έπεφτε πάνω στις γυναίκες σαν άντρας
και πάνω στους άντρες σαν γυναίκα.
Κι ο Καπετάν Μιχάλης περίμενε άγρυπνος
να ξημερώσει...

Πού είναι ο Θεός

Ξημέρωσε ο Θεός
απλώθηκε το φως στον Ψηλορείτη
κι έλαμψε το πληγωμένο κορμί της Κρήτης.
Η θάλασσα, τα σπιτία καίγονται,
θρηνούνε οι γυναίκες,
γυρίζουν τα παιδιά ορφανεμένα.
Κι οι άντρες απροσκύνητοι
πιάνουν τα διάσελα
χωρίς ψωμί, χωρίς φυσέκια...
Που είναι ο Θεός
την Κρήτη μας να δει
να την πονέσει...

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
(1903-1984)

«Δωδεκανησιακή Σουίτα»
Αρ.1, σειρά πρώτη

Ο Γιάννης Κωνσταντινίδης γεννήθηκε στη Σμύρνη και σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή του Βερολίνου πιάνο και θεωρητικά. Έχει δώσει αξιόλογο έργο με χαρακτήρα γνήσια ελληνικό, εμπροσισμένο από το δημοτικό τραγούδι. Έγραψε για ορχήστρα δύο δωδεκανησιακές σουίτες και δώδεκα ελληνικούς χορούς, για πιάνο 44 παιδικά κομμάτια, τρεις σονατίνες, σπουδές για βιολί και πιάνο, μια σουίτα σε δωδεκανησιακά θέματα και πολλά τραγούδια.

Η πρώτη *Σουίτα για ορχήστρα*, που φέρει τον τίτλο «*Από τα Δωδεκάνησα, τραγούδια και χοροί για ορχήστρα, σειρά πρώτη*» γράφτηκε το 1946 και είναι αφιερωμένη στον Baud-Bovy. Τα θέματα άλλωστε είναι όλα παρμένα από τους δυο τόμους της συλλογής του Baud-Bovy «*Τραγούδια των Δωδεκανήσων*».

Σόλων Μιχαηλίδης

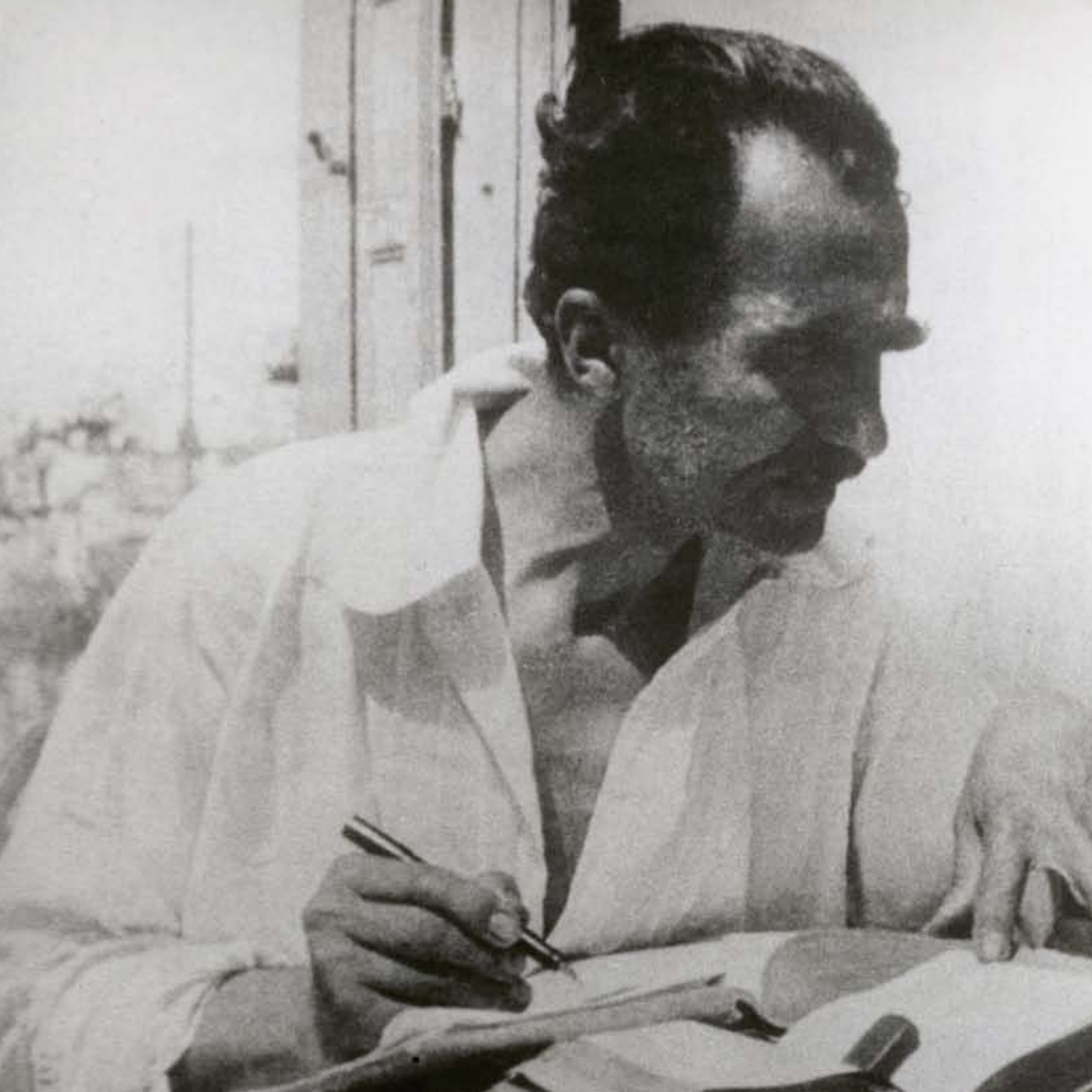
Βιβλιογραφία:

Έντυπες πηγές

- Αρχείο Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη
- Αλέκα Συμεωνίδου, Λεξικό Ελλήνων Συνθετών, ΝΑΚΑΣ 1995.
- Ένθετο από το CD "Zorba the Greek", ΜΙΝΟΣ-EMI, 2004.
- Ένθετο από το CD «Καπετάν Μιχάλης», ΜΙΝΟΣ-EMI, 2006.
- Ένθετο από το CD «Ο κύκλος του C.N.S. - Καπετάν Μιχάλης - Οι γειτονιές του φεγγαριού», LYRA, 1996.
- Pipers Enzyklopädie des Musiktheaters, Bd. 3, München 1989.

Ηλεκτρονικές πηγές

- <http://www.kazantzakis-museum.gr> Δικτυακός τόπος Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη. Κείμενα: Λίτσα Χατζοπούλου, Δρ. Φιλολογίας.
- http://de.wikipedia.org/wiki/Bohuslav_Martin
- <http://de.wikipedia.org/wiki/Kazantzakis>
- http://www.kalomiris.gr/kalomi_files/001_synuetis/001_004_libreti/001_004_index.htm

Με θαρρούν λόγιο,
διανοούμενο, γραφιά.
Και δεν είμαι τίποτε απ' αυτά.
Τα δάχτυλά μου, όταν γράφω,
δεν μελανώνονται,
αιματώνονται.
Θαρρώ δεν είμαι παρά τούτο:
μια απροσκύνητη ψυχή.

Με τα λόγια τούτα περιέγραψε τον εαυτό του
το 1950 ο Νίκος Καζαντζάκης.

Νίκος Καζαντζάκης

1883 - 1906

Στο Ηράκλειο, το 1900, με τους γονείς και τις αδελφές του. Φωτογραφία: Γ. Μαραγιάννη.

Ο Νίκος Καζαντζάκης γεννήθηκε στο Ηράκλειο, την πρωτεύουσα της τουρκοκρατούμενης Κρήτης, στις 18 Φεβρουαρίου 1883.

Τα παιδικά του χρόνια περνούν μέσα στην ταραγμένη ατμόσφαιρα των τελευταίων Κρητικών επαναστάσεων και σημαδεύονται από τον πόθο της ελευθερίας, τις σφαγές, την προσφυγιά.

Στα έξι του χρόνια εγκαταλείπει για πρώτη φορά την πατρίδα του και καταφεύγει με την οικογένειά του στον Πειραιά, μέχρι να αποσοβηθεί η επανάσταση του 1889. Μερικούς μήνες αργότερα, επιστρέφει στο Ηράκλειο και φοιτά στο δημοτικό σχολείο.

Η επανάσταση του 1897 οδηγεί ξανά την οικογένειά του στο δρόμο της προσφυγιάς, αυτή τη φορά στη Νάξο, όπου ο Καζαντζάκης φοιτά για δύο χρόνια στη Γαλλική Εμπορική Σχολή του Τιμίου Σταυρού. Το 1899 ξαναγυρίζει στο Ηράκλειο και τελειώνει το γυμνάσιο. Στη συνέχεια μετακομίζει στην Αθήνα για νομικές σπουδές (1902-1906). Την εποχή αυτή αρχίζει η συστηματική του ενασχόληση με τα γράμματα.

Το καλοκαίρι του 1905 δημοσιεύει στο περιοδικό Νεότης μεταφράσεις κειμένων του Ρενάν, του Ζαν Πωλ, του Δάντη και του Ανρύ Μισέλ, με το ψευδώνυμο *Lacrima Rerum*.

Στα τέλη της ίδιας χρονιάς, εκδίδει το πρώτο του μυθιστόρημα «Όφιος και Κρίνο», ενώ τον Απρίλιο του 1906 δημοσιεύει το δοκίμιο «Η αρρώστεια του αιώνας» στο περιοδικό Πινακοθήκη και στα δύο υπογράφει με το ψευδώνυμο Κάμμα Νιρβαμή, που αποκαλύπτει τα αρχικά του (Κ.Ν.)

1907-1923

Από τα 23 μέχρι τα 40 του χρόνια, ο Καζαντζάκης ζει μια πυρετώδη περίοδο έντονων πνευματικών αναζητήσεων, ταξιδιών, και ποικίλων δραστηριοτήτων. Αρχίζει να ταξιδεύει στο εξωτερικό, όπου παραμένει για μεγάλα χρονικά διαστήματα: πραγματοποιεί μεταπτυχιακές σπουδές στο Παρίσι (1907-1909), όπου παρακολουθεί τις παραδόσεις του φιλόσοφου Ανρί Μπερξόν, ο οποίος τον επηρεάζει βαθύτατα, και εκπονεί τη διατριβή του για τη νιτσεϊκή φιλοσοφία. Ταξιδεύει στην Ελβετία (1917-1918) και στον Καύκασο (1919) ως διευθυντής του ελληνικού Υπουργείου Περιθάλψεως. Ζει στη Βιέννη και στο Βερολίνο (1922-1923), όπου μειτείται στην κοινωνική επανάσταση, μέσω του «πύρινου κύκλου», μιας ομάδας επαναστατημένων γυναικών που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη ζωή του.

Στα ενδιάμεσα διαστήματα, ζει στην Αθήνα και προσπαθεί να εξασφαλίσει ένα εισόδημα με μεταφράσεις, ποικίλες συγγραφές και διάφορες επιχειρηματικές απόπειρες, ενώ συμμετέχει ενεργά στην πνευματική ζωή. Μεταξύ Ελλάδας και Ευρώπης, συγγράφει νέα έργα και συλλαμβάνει σταδιακά την ιδέα της «Ασκητικής», που θα ολοκληρωθεί στο Βερολίνο στις αρχές του 1923.

1924-1938

Την εποχή του Μεσοπολέμου και ενώ η Ευρώπη απειλείται από την άνοδο του φασισμού, ο Καζαντζάκης, ακούραστος, συνεχίζει τις περιπλανήσεις του στον κόσμο και ξεκινά τη σύνθεση της «Οδύσσειας». Η παράξενη αντιστοιχία του βίου και του έργου φαίνεται σχεδόν αλληγορική. Στα 14 χρόνια των επτά διαδοχικών γραφών της «Οδύσσειας», ο Καζαντζάκης ταξιδεύει στην Κύπρο, την Παλαιστίνη, την Αίγυπτο το Σινά, και την Ιαπωνία, ενώ επισκέπτεται την Ιταλία, τη Σοβιετική Ένωση, και την Ισπανία. Κατά καιρούς διαμένει στην Ευρώπη, ενώ το ελληνικό του σπίτι βρίσκεται στην Αίγινα, όπου περνά τον περισσότερο χρόνο του στην Ελλάδα. Οι ρυθμοί του είναι πυρετώδεις: γράφει κινηματογραφικά σενάρια, ποίηση, δραματικά έργα, μυθιστορήματα στα γαλλικά, εγκυκλοπαιδικά και γλωσσικά λεξικά, σχολικά βιβλία. Ταυτόχρονα, αρθρογραφεί σε ελληνικές και ρωσικές εφημερίδες, μεταφράζει σημαντικά λογοτεχνικά κείμενα αλλά και παιδικά αναγνώσματα.

Φοιτητής στο Παρίσι, 1908.

Με τη Γαλάτεια Αλεξίου-Καζαντζάκη στην Αθήνα, 1915.

Με τον Άγγελο Σικελιανό, 10 Οκτωβρίου 1920.

Στην Αίγινα, συγγράφοντας το ελληνογαλλικό λεξικό, Άνοιξη 1931.

Στο ναό της Αθηνάς Αφείας στην Αίγινα, 1927.

Αθήνα, Μάρτιος 1945.
Φωτογραφία: Λέων Φραντζής.

1939-1946

Μετά την έκδοση της «Οδύσσειας» (1938), ο Καζαντζάκης ταξιδεύει στην Αγγλία, εργάζεται εντατικά σε παλαιότερες και νέες λογοτεχνικές του συνθέσεις και γράφει ανώνυμα μυθιστορηματικές βιογραφίες και παιδικά αναγνώσματα για βιοποριστικούς λόγους. Στη διάρκεια της Κατοχής παραμένει κυρίως στην Αίγινα, απομονωμένος.

Το 1942 συναντά το Σικελιανό στην Αθήνα και ζητά από τον ομηριστή καθηγητή Ι.Θ. Κακριδή βιβλιογραφικά βοηθήματα για να μεταφράσει την Ιλιάδα. Μετά την αποχώρηση των Γερμανών, επιστρέφει στην πρωτεύουσα που συγκλονίζεται από τον Εμφύλιο. Αναπτύσσει πολιτική δράση και υποβάλλει υποψηφιότητα στην Ακαδημία Αθηνών, αλλά αποτυγχάνει για δύο ψήφους και εκλέγεται πρόεδρος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών.

Το καλοκαίρι του 1945 περιοδεύει στην Κρήτη ως μέλος της κυβερνητικής Επιτροπής Διαπιστώσεως Γερμανικών Ωμοτήτων. Το Νοέμβριο του 1945 παντρεύεται την Ελένη Σαμίου και διορίζεται υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου στην κυβέρνηση Σοφούλη, αλλά τρεις μήνες αργότερα παραιτείται. Το 1946 παρακολουθεί την παράσταση του έργου του «Καποδίστριας» στο Βασιλικό Θέατρο και το Μάιο του ίδιου έτους προτείνεται ως υποψήφιος για το βραβείο Νομπέλ μαζί με τον Άγγελο Σικελιανό.

Πορτρέτο, 1953.

Στην παρουσίαση της γαλλικής μετάφρασης του έργου του «Ο Φτωχούλης του Θεού» από τις εκδόσεις Plon, 21 Μαΐου 1957.

Ο Νίκος Καζαντζάκης στο γραφείο του, στην Αντίπολη (Antibes, Γαλλία), 1956. Φωτογραφία: Henri Chaillet.

1947-1957

Το καλοκαίρι του 1945 ο Καζαντζάκης αναχωρεί οριστικά για την Ευρώπη. Διαμένει για ένα διάστημα στην Αγγλία (1946) και στη συνέχεια εγκαθίσταται στο Παρίσι, όπου διορίζεται φιλολογικός σύμβουλος στην UNESCO. Το Μάρτιο του 1948 παραιτείται και εγκαθίσταται μόνιμα στην Αντίμπ της γαλλικής Κυανής Ακτής.

Αν στην Ελλάδα ο Καζαντζάκης δεν καταφέρνει να εκλεγεί ακαδημαϊκός, στο εξωτερικό η φήμη του εξαπλώνεται ραγδαία την τελευταία δεκαετία της ζωής του. Οι μεταφράσεις των έργων του σε ευρωπαϊκές και μη γλώσσες πυκνώνουν, δράματά του μεταδίδονται από ευρωπαϊκούς ραδιοφωνικούς σταθμούς ή ανεβαίνουν σε ευρωπαϊκά θέατρα, ο «Ζορμπάς» παίρνει το βραβείο του καλύτερου ξένου μυθιστορήματος στη Γαλλία (1954), ο Ζυλ Ντασσέν μεταφέρει στον κινηματογράφο το έργο «Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται» και η ταινία προβάλλεται με επιτυχία στο φεστιβάλ των Καννών (1957).

Από το 1951 η υγεία του Νίκου Καζαντζάκη ολοένα κλονίζεται. Το Δεκέμβριο του 1954 μένει για 40 μέρες στην Πανεπιστημιακή Κλινική του Freiburg, Γερμανία, για παρατήρηση και θεραπεία: βρίσκουν ότι πάσχει από «καλοήθη λεμφοειδή λευχαιμία». Στο εξής, επισκέπτεται κάθε χρόνο το Freiburg για την τακτική του θεραπεία.

Στο τελευταίο του ταξίδι στην Κίνα παθαίνει μόλυνση από το εμβόλιο που έκανε στην Καντόν. Παρ' όλο που ο οργανισμός του το ξεπερνά, προσβάλλεται από ασιατική γρίπη και πεθαίνει στις 26 Οκτωβρίου 1957 στο Freiburg.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΜΕΝΤΑΚΗΣ

συνθέτης

Ο Γιώργος Κουμεντάκης είναι ένας από τους πιο σημαντικούς σύγχρονους Έλληνες συνθέτες. Η μουσική του γραφή χαρακτηρίζεται από ποικιλία μουσικών ιδιωμάτων και διαρκή αναζήτηση νέων κατευθύνσεων.

Το 1992 ο Γιώργος Κουμεντάκης κέρδισε την υποτροφία "Prix de Rome", μένοντας την επόμενη χρονιά στη Γαλλική Ακαδημία της Ρώμης (Villa Medici). Το 1994 τιμήθηκε με το βραβείο «Νίκος Καζαντζάκης».

Την περίοδο 1998-2000 εργάστηκε ως "composer in residence" στην ελληνική σειρά συναυλιών του Clio Gould και του συνόλου BT Scottish Ensemble στο Λονδίνο, με την ευγενική υποστήριξη του ιδρύματος "Michael Marks Charitable Trust".

Μέχρι σήμερα, ο Γιώργος Κουμεντάκης έχει συνθέσει πάνω από 100 έργα για ορχήστρα, ορχήστρα δωματίου, όπερες, σόλο όργανα,

καθώς και μουσική για χορό, αρχαία τραγωδία και θέατρο. Πρόσφατα, έχει επίσης συνεργαστεί με άλλους καλλιτέχνες σε παραγωγές με πολυμέσα (installations, video art/animation).

Έργα του έχουν παρουσιαστεί παγκοσμίως σε πάνω από 300 συναυλίες σε αίθουσες συναυλιών, όπως είναι οι: Salle Olivier Messiaen, Théâtre de l'Archevêché, Teatro la Fenice, Alte Oper, Amsterdam Concertgebouw, Purcell Room, Wigmore Hall, Carnegie Hall και σε πολλά φεστιβάλ, όπως Biennale di Venezia, Φεστιβάλ Επιδάουρου, World Music Days Festival, Frankfurt Feste, Nieuwe Muziek Middelburg Festival, Lecce Festival, Tage für Neue Musik Zürich, New MusICA, Aix en Provence Festival, Présences 92 (Radio France) κ. ά.

Έργα του Γιώργου Κουμεντάκη έχουν επίσης μεταδοθεί πολλές φορές από ραδιοφωνικούς σταθμούς, όπως είναι οι: BBC 3, Classic FM, Radio France, RAI και έχουν παρουσιαστεί από

σημαντικά μουσικά σύνολα, όπως τα: Ensemble Intercontemporain, Divertimento Ensemble, European Community Youth Orchestra, Oslo Sinfonietta, Composers Ensemble, Nash Ensemble, BT Scottish Ensemble, Hong kong Ensemble, Arraymusik Ensemble, Accademia Musicale Siciliana, Orchestre des Jeunes de la Mediterranee, The City of Oxford Orchestra, Russian State Symphony Orchestra Young Russia, Νέο Ελληνικό Κουαρτέτο, Καμεράτα-Ορχήστρα Φίλων της Μουσικής (Μέγαρο Μουσικής Αθηνών), Leonardo Quartet, Ορχήστρα των Χρωμάτων, Odessa Camerata, Accentus/Axe 21 chamber choir, Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Τα μουσικά του έχουν διευθύνει διακεκριμένοι μαέστροι, μεταξύ των οποίων οι: Arturo Tamayo, Gunther Schuller, Diego Masson, Martin Brabbins, Mathias Bamert, Peter Wiegold, Olivier Cuendet, Sandro Gorli, Christopher Warren-Green, Igor Savrouk, James

Judd, Christian Eggen, Stefan Skold, Gaetano Colajanni, Henry Kucharzyk, Μίλτος Λογιάδης, Νίκος Τσούχλος, Μύρων Μιχαηλίδης, Μάριος Παπαδόπουλος, Αλέξανδρος Μυράτ και Ingo Metzmacher.

Μέχρι στιγμής έχουν κυκλοφορήσει 9 CDs με μουσική του Γιώργου Κουμεντάκη σε ελληνικές δισκογραφικές εταιρίες.

Ο Γιώργος Κουμεντάκης υπήρξε Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Μουσικού Συνόλου «Ν. Σκαγκώτας» κατά την περίοδο 1999-2001. Διετέλεσε, επίσης, Μουσικός Διευθυντής και Δημιουργός Μουσικού Σεναρίου των Τελετών Έναρξης και Λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το 2004.

ΜΥΡΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
διευθυντής ορχήστρας

78

Ο Μύρων Μιχαηλίδης γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης, όπου πήρε και τα πρώτα μαθήματα πιάνου σε μικρή ηλικία. Συνέχισε τις σπουδές στο πιάνο με τον Δημήτρη Τουφεξή στην Αθήνα και αργότερα σπούδασε Διεύθυνση Ορχήστρας στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Βερολίνου (Δίπλωμα Διεύθυνσης Ορχήστρας με Άριστα, 1996) με τον Hans-Martin Rabenstein. Παράλληλα, παρακολούθησε σεμινάρια Διεύθυνσης Ορχήστρας με τον Μιλτιάδη Καρύδη στην Ακαδημία Carl Maria von Weber της Δρέσδης και με τον Simon Rattle (Διευθυντή Φιλαρμονικής του Βερολίνου). Εκτός από τη μουσική μόρφωση απέκτησε και πανεπιστημιακή, αφού είναι πτυχιούχος του Τμήματος Νομικών και Οικονομικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Έχει συμπράξει ως αρχιμουσικός με σημαντικές ορχήστρες όπως: Συμφωνική του Βερολίνου, Ορχήστρα της Όπερας της Ανατολικής Σαξονίας, Φιλαρμονική του Μαγδεμβούργου, Φιλαρμονική του Νέου Βρανδεμβούργου, Συμφωνική της Θουριγγίας, Ορχήστρα της Κάτω

Σιλεσίας (Πολωνία και Τσεχία) και με όλες τις αξιόλογες ελληνικές ορχήστρες.

Από το 2001 συνεργάζεται ανελλιπώς με την Εθνική Λυρική Σκηνή, διευθύνοντας παραγωγές όπερας, όπως Τόσκα, Τροβατόρε, Η Ιταλίδα στο Αλγέρι, Τα Παραμύθια του Χόφμαν, Ελιξήριο του Έρωτα και Φεντόρα.

Συμμετείχε ως Διευθυντής Ορχήστρας σε Φεστιβάλ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, καθώς και σε επετειακές εκδηλώσεις. Ιδιαίτερη αναφορά μπορούμε να κάνουμε στο 13ο Φεστιβάλ Σύγχρονης Μουσικής στη Δρέσδη (1999) και σε πανηγυρική συναυλία στην Πολωνία για την Επέτειο της Γερμανικής Ενοποίησης (3 Οκτωβρίου 2003).

Έχει επίσης συνεργασθεί με διεθνούς φήμης καλλιτέχνες όπως: Paul-Badura Scoda, Shlomo Mintz, Aldo Ciccolini, Martino Tirimo, Cheryl Studer, June Anderson.

Μεγάλη βαρύτητα έχει δώσει στην προβολή του ελληνικού πολιτισμού και ιδιαίτερα της ελληνικής μουσικής δημιουργίας και των

νέων Ελλήνων καλλιτεχνών στο εξωτερικό. Από το 1999 έως το 2004 διατέλεσε μόνιμος αρχιμουσικός και διευθυντής σπουδών στην Όπερα της Ανατολικής Σαξονίας στη Γερμανία. Υπήρξε ο ιδρυτής (1994) και ο πρώτος μουσικός διευθυντής της Ορχήστρας Εγχόρδων Νέων στην Κρατική Μουσική Σχολή του Schöneberg στο Βερολίνο, όπου δίδαξε μέχρι το 1998 ως καθηγητής ρεπερτορίου Όπερας και Μουσικής Δωματίου, συνεργαζόμενος με πολυάριθμα χορωδιακά σύνολα, καθώς και με σύνολα ιστορικών μουσικών οργάνων, αλλά και με ορχήστρες νέων, όπως η Ορχήστρα της Ανώτατης Μουσικής Ακαδημίας του Βερολίνου και η Eurojuvenes Symphony Orchestra, με την οποία απέσπασε βραβείο στο Φεστιβάλ της Καρλορούης το 2000.

Από τον Ιούλιο του 2004 είναι ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

Έχει πραγματοποιήσει, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, παραγωγή CD με το Άξιον Εστί του Μίκη Θεοδωράκη. Εδώ και λίγο

καιρό, κυκλοφορεί το πρώτο CD Ελληνικής Κρατικής Ορχήστρας (Θεσσαλονίκης), υπό τη διεύθυνση του Μύρωνα Μιχαηλίδη, με σολίστ τον διεθνή φήμη Έλληνα σαξοφωνίστα Θεόδωρο Κερκέζο, σε συνεργασία με την αγγλική εταιρία NAXOS. Το CD αυτό απέσπασε τον Φεβρουάριο του 2007 το βραβείο ποιοτικής δισκογραφίας Pizzicato "Supersonic".

Όσον αφορά στο συγγραφικό του έργο ιδιαίτερη μνεία αξίζει στη συγγραφή εξειδικευμένης καλλιτεχνικής και τεχνικοοικονομικής μελέτης για τη δημιουργία Συμφωνικής Ορχήστρας στην Ελλάδα (2003).

Έχει αποσπάσει εξαιρετικές κριτικές για παραγωγές όπερας και συναυλίες σε ευρείας κυκλοφορίας έγκριτα περιοδικά, όπως το Das Orchester και το Opernwelt, καθώς και σε μεγάλες εφημερίδες, όπως η Sächsische Zeitung, η Berliner Morgenpost, η Der Tagespiegel και τιμητικές διακρίσεις.

ΜΑΡΙΝΑ ΦΙΔΕΛΗ

μεσόφωνος

Η μεσόφωνος Μαρίνα Φιδέλη γεννήθηκε στο Βόλο. Πήρε δίπλωμα κλασικού τραγουδιού το 1993, με άριστα παμψηφεί και Α΄ Βραβείο από το Σύγχρονο Ωδείο Αθήνας, στην τάξη του Γ. Ζερβάνου και συνέχισε τις μουσικές σπουδές της στη Μουσική Ακαδημία της Βιέννης με την Kammer­sängerin Margarita Lilowa.

Από το 1993 συμμετέχει σε ελληνικές και διεθνείς παραγωγές του Μεγάλου Μουσικής Αθηνών, συνεργαζόμενη με επιφανείς αρχιμουσικούς όπως οι Cl. Scimone, M. Schoenwandt, G. Sanzogno, A. Gatto, K. Karidis κ.ά., γνωστές ορχήστρες (Συμφωνική Ορχήστρα του Βερολίνου, Ορχήστρα της Όπερας της Βουδαπέστης, Συμφωνική Ορχήστρα του Αμβούργου, Solisti Veneti κ.ά.) και εκλεκτούς συναδέλφους, όπως οι Sir D. McIntyre, G. Tichy, A. Fondari, N. Secunde, F. Grundheber, A. Cupido, A. Agacke, κ.ά.

Από το 1997 συμπράττει σε παραγωγές της Εθνικής Λυρικής Σκηνής. Έχει συνεργαστεί σαν σολίστ με όλες τις ελληνικές συμφωνικές ορχήστρες σε προγράμματα ευρέως αισθητικού φάσματος.

Από το 2003 ανήκει στο μόνιμο καλλιτεχνικό δυναμικό της Όπερας του Κιέλου στη Γερμανία, όπου μεταξύ άλλων διακρίθηκε για την ερμηνεία της σε σημαντικούς ρόλους

του ιταλικού και γαλλικού ρεπερτορίου, όπως στη "Norma" του Bellini, στην "Anna Bolena" του Donizetti, στη "Gioconda" του Ponchielli, στην όπερα "La Forza del destino" του Verdi, στον "Werther" του Massenet, αποσπώντας εξαιρετικές κριτικές.

Πρόσφατα ερμήνευσε με ιδιαίτερη επιτυχία τον ρόλο του Sesto στην όπερα "La Clemenza di Tito" του Mozart, τα "Wesendonk Lieder" του R. Wagner, το έργο "Das Lied von der Erde" του G. Mahler, ενώ την περίοδο 2007-2008 θα ερμηνεύσει μεταξύ άλλων τον ομώνυμο ρόλο στην "Carmen" του Bizet, τον Orlofsky στην όπερα «Η νυχτερίδα» του J. Strauss, κ.ά.

Τον περασμένο Ιούλιο, συμμετέχοντας στο αφιέρωμα για τα 30 χρόνια από το θάνατο της Μαρίας Κάλλας, εμφανίστηκε στη μικρή Επίδαυρο, τραγουδώντας άριες και τραγούδια, που η ντίβα ερμήνευσε με συνοδεία πιάνου στην Ελλάδα στο ξεκίνημα της καριέρας της.

Το ρεπερτόριο της Μαρίας Φιδέλη περιλαμβάνει, εκτός από όπερα, συμφωνικά έργα, ορατόρια και lieder.

Η Μαρίνα Φιδέλη πραγματοποιεί συναυλίες μουσικής δωματίου στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

MICHAL LEHOTSKÝ

τενόρος

Ο Michal Lehotský τράβηξε επάνω του τα βλέμματα σε νεαρή ηλικία με τη συμμετοχή του στην όπερα “Γενούφα” (υποδουόμενος τον Steva), παραγωγή που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Κρατική Όπερα της Βιέννης στο ιστορικό θέατρο Janacek του Μπρνο. Στη συνέχεια ο νεαρός τενόρος εκλήθη να υποδυθεί τον Πίνκερτον της “Μαντάμ Μπατερφλάι” στη Ναγκόγια της Ιαπωνίας τη σεζόν 2004/05. Ο Michal Lehotský έκανε το ντεμπούτο του ως Ισμαήλ σε μια παραγωγή-έκπληξη του “Ναμπούκο” στη Γερμανική Όπερα του Βερολίνου. Υπό τη διεύθυνση του Gerd Albrecht, ο Michal Lehotský επιστρέφει στη Φιλαρμονική της Κολωνίας σε μια συναυλιακή εκτέλεση της όπερας του Ντβόρζακ “Krala Uhlir”. Ο Michal Lehotský εμφανίζεται στο Εθνικό Θέατρο της Μπρατισλάβα ερμηνεύοντας πρωταγωνιστικούς ρόλους όπως τον Δούκα, τον Αλφρέδο, τον Ριχάρδο, τον Δον Χοσέ, τον Πρίγκιπα στη Ρουσάλκα και τον Ροδόλφο. Η Edita Gruberova τον επέλεξε να πρωταγωνιστήσει στο πλευρό της στο έργο “Ρομπέρτο Ντεβερέ” στη Φιλαρμονική της Μπρατισλάβα. Ο Lehotský έλαβε ενθουσιώδεις κριτικές και θεωρήθηκε αντάξιος της πριμαντόνα.

Τον Οκτώβριο του 2006, ο Michal Lehotský έκανε το ντεμπούτο του στην Κρατική Όπερα

της Βιέννης υποδουόμενος τον Δούκα στο “Ριγκολέτο” σε διεύθυνση Renato Palumbo.

Το 2001 προσεκλήθη από το Εθνικό Θέατρο της Πράγας να υποδυθεί τον Δούκα της Μάντοβα στο “Ριγκολέτο” του Βέρντι, ενώ εμφανίστηκε και στον ρόλο του Jiri στην όπερα “Jakobin” στο Wexford Opera Festival.

Τον ίδιο ρόλο ερμήνευσε και το 2003 για λογαριασμό του WDR Köln σε μια εκτέλεση υπό τη διεύθυνση του Gerd Albrecht, η οποία ηχογραφήθηκε ζωντανά και διατίθεται σε CD.

Από τη σεζόν 2002/2003, ο Michal Lehotský είναι τακτικός μετακαλούμενος τενόρος στην Κρατική Όπερα της Πράγας όπου εμφανίζεται στις όπερες “Αίντα”, “Κάρμεν”, “Τραβιάτα”, “Ριγκολέτο”, “Μποέμ”, “Τόσκα”, καθώς και στην όπερα “Ροβέρτος ο Διάβολος”.

Ο Michal Lehotský έκανε κατ’ ιδίαν μαθήματα φωνητικής στη Δημοκρατία της Σλοβακίας από το 1988 έως το 1995 και συνέχισε τις σπουδές του στη Mozart Academy της Κρακοβίας. Ξεκίνησε την καριέρα του ως σολίστ το 1996/97 και έκανε το ντεμπούτο του στην Κρατική Όπερα της Πράγας πρωταγωνιστώντας στο έργο “Ροβέρτος ο Διάβολος” του Μέγερμπερ τον Δεκέμβριο του 1999.

ΑΡΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ

Βαρύτονος

Ο Άρης Αργύρης γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε στο Ωδείο «Αθηναίων» (1989 - 1995), όπου μελέτησε αρχικά σαξόφωνο, αντίστιξη και ειδικό αρμονίας. Το 1993 μελέτησε φωνητική με τον βαρύτονο Κώστα Πασχάλη, τον μπάσο Φραγκίσκο Βουτσίνο και τη σοπράνο Δέσποινα Καλαφάτη. Το 1999 κέρδισε την υποτροφία «Μαρία Κάλλας» στην Αθήνα και συνέχισε τις σπουδές του με τη διακεκριμένη μέτζο σοπράνο Δάφνη Ευαγγελιάτου στη Μουσική Ακαδημία του Μονάχου.

Το 2002 κέρδισε τον διεθνή διαγωνισμό τραγουδιού "Kammeroper Schloss Rheinsberg" στο Rheinsberg (Γερμανία) και ερμήνευσε τον ρόλο του Don Giovanni στην ομότιτλη όπερα του W. A. Mozart. Από το 1999 εμφανίζεται συστηματικά στην Ελλάδα, ως καλεσμένος της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Εκτός από τον Don Giovanni, το ρεπερτόριό του περιλαμβάνει τους ακόλουθους ρόλους: Escamillo (G. Bizet: Carmen), Belcore (G. Donizetti: L'elisir d'amore), Marcello Schaubard (G. Puccini: La Bohème), Dandini (G. Rossini: La Cenerentola), Fieramosca (H. Berlioz: Benvenuto Cellini), Sharpless (G. Puccini: Madama Butterfly), Guglielmo (W. A. Mozart: Così fan tutte), Figaro (G. Rossini: Il Barbiere Di Siviglia), G. Germont

(G. Verdi: La Traviata), Demetrius (B. Britten: Midsummernight's Dream), Lord Enrico Asthon (G. Donizetti: Lucia di Lammermoor, Conte d'Almaviva (W. A. Mozart: Le Nozze Di Figaro), Valentin (C. Gounod: Faust), Posa (G. Verdi: Don Carlos) και Ramiro (M. Ravel: L'heure Espagnol).

Έχει συνεργαστεί μεταξύ άλλων με τους μαέστρους Christian Thielemann, Kurt Masur, Yakov Kreizberg, Gustav Kuhn, Heribert Beissel, Νίκο Αθηναίο και Donato Renzetti.

Τον Ιανουάριο του 2006 έκανε το ντεμπούτο του ως Giorgio Germont στην "Τραβιάτα" του Verdi στην Όπερα της Λειψίας και της Βόννης.

Το Φεβρουάριο του 2007 έκανε το ντεμπούτο του στην Κρατική Όπερα (Staatsoper) του Αμβούργου, με τους ρόλους του Escamillo (G. Bizet: Carmen) και του Marcello (G. Puccini: La Bohème). Μελλοντικές του εμφανίσεις τον φέρνουν στη Deutsche Oper Berlin (Escamillo -Carmen), στη Βασιλική Όπερα της Στοκχόλμης (2008 και 2009: Dandini -La Cenerentola) και στη Βασιλική Όπερα του Λονδίνου (Royal Opera House Covent Garden, Escamillo- Carmen).

Με την έναρξη της καλλιτεχνικής περιόδου 2008-09 ξεκινάει το συμβόλαιό του στην Όπερα της Φρανκφούρτης.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

IMPRESSIONS FOR SAXOPHONE AND ORCHESTRA

Οι απεριόριστες δυνατότητες του σαξοφώνου αξιοποιούνται στο έπακρο σε αυτήν την ευρείας γκάμας συλλογή έργων ελλήνων συνθετών του 20ου αιώνα, σε πρώτη παγκόσμια ηχογράφηση με τον διακεκριμένο έλληνα σαξοφωνίστα Θεόδωρο Κερκέζο.

No 1 στις πωλήσεις
για τον μήνα Νοέμβριο 2006
Naxos November 2006 best seller

**Βραβείο Supersonic
pizzicato.lu**
Φεβρουάριος 2007

«Η δουλειά αυτή εγκαινιάζει την νέα σειρά "Greek Classics" της Naxos ...»

«Η συνεισφορά της ορχήστρας είναι υψηλής ποιότητας διεθνών προδιαγραφών...»

«Είναι ένα υπέροχο CD. Λατρεύω αυτήν τη μουσική και η ερμηνεία του Θεόδωρου Κερκέζου είναι εκπληκτική. Το προτείνω ανεπιφύλακτα.»

«Με τη δεξιοτεχνική συνοδεία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και υπό την εξίσου δεξιοτεχνική διεύθυνση του Μύρωνα Μιχαηλίδη, η ηχογράφηση αυτή, πλήρης ζωντάνιας και αρτιότητας, είναι η πιο ενδιαφέρουσα δουλειά του Θεόδωρου Κερκέζου μέχρι στιγμής.»

«Η συνοδεία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, υπό την άρτια και συναρπαστική διεύθυνση του Μύρωνα Μιχαηλίδη, είναι ένα από τα συν αυτής της ηχογράφησης...»

Musical Opinion
(Μάρτιος-Απρίλιος 2007)

Fanfare
(Μάρτιος-Απρίλιος 2007)

Gramophone
(Μάρτιος 2007)

Pizzicato
(Φεβρουάριος 2007)

Official sponsor:

C.L.A.S.S.I.C.A.L.
HOTELS

www.tssso.gr

www.naxos.com

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ ΚΟΘ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Μύρων Μιχαηλίδης

Μόνιμος Αρχιμουσικός
Κάρολος Τρικολίδης

Α΄ ΒΙΟΛΙΑ

Εξάρχοντες

Σίμος Παπάνας
Αντώνης Σουσάμογλου

Κορυφαίοι Α΄

Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
Θεόδωρος Πατσαλίδης

Tutti

Μαρία Δρούγου
Μαρία Σουέρεφ
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Εύη Δελφινόπουλου
Κρυστάλλης Αρχοντής
Γιώργος Κανδυλίδης
Ανδρέας Παπανικολάου
Γκρέτα Παπά
Μαρία Σπανού

84 Ευτυχία Ταλακούδη
Χριστίνα Λαζαρίδου
Στράτος Κακάμπουρας
Έκτορας Λάμπας
Γιώργος Γαρυφαλλάς

Β΄ ΒΙΟΛΙΑ

Κορυφαίοι Α΄

Ανθούλα Τζίμα
Ντάρια Κάτσιου

Κορυφαίοι Β΄

Αλκέτας Τζιαφέρης

Tutti

Μίμης Τοπσιδης
Θανάσης Θεοδωρίδης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Ευαγγελία Κουζώφ
Πόπη Μυλαράκη
Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Μαρία Εκλεκτού
Μικέλ Μιχαηλίδης
Ίγκορ Σελαμαζιδής
Γιώργος Κουγιουμτζόγλου
Ίγγα Συμονίδου
Αναστασία Μισυρλή

ΒΙΟΛΕΣ

Κορυφαίοι Α΄

Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά

Κορυφαίοι Β΄

Αντώνης Πορίχης
Αλεξάνδρα Βόλτσιπ

Tutti

Φελίτσια Ποπίκα
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Κατερίνα Μητροπούλου
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Δημήτρης Δελφινόπουλος
Ρόζα Τερζιάν
Δημοσθένης Φωτιάδης
Παύλος Μεταξάς

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Κορυφαίοι Α΄

Βασίλης Σαΐτης
Απόστολος Χανδράκης

Κορυφαίοι Β΄

Ευαγγελία-Μυρτώ Μανώλα

Tutti

Ανθούλα Κοντογιαννάκη
Γιώργος Μανώλας
Βίκτωρ Δάβαρης
Δημήτρης Πολυζωίδης
Γιάννης Στέφος
Χρήστος Γρίμπας
Μαρία Ανισέγκου
Δημήτρης Αλεξάνδρου
Ιωάννα Κανάτσου

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

Κορυφαίοι Α΄

Γιώργος Γράλιτσας
Χαράλαμπος Χειμαριός

Κορυφαίοι Β΄

Γιάννης Χατζής
Ηρακλής Σουμελίδης

Tutti

Ελένη Μπουλασίκη
Ειρήνη Παντελίδου
Λεωνίδας Κυρίδης
Μιχάλης Σαπουντζής
Γιώργος Πολυχρονιάδης

ΦΛΑΟΥΤΑ

Κορυφαίοι Α΄

Νικόλαος Δημόπουλος

Κορυφαίοι Β΄

Γιώργος Κανάτσος
Γιάννης Ανισέγκος
Μάλαμα Χατζή

Tutti

Νίκος Κουκλής

ΟΜΠΟΕ

Κορυφαίοι Α΄

Δημήτρης Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι Β΄

Γιάννης Ραζάκωφ
Κωνσταντίνος Χασιώτης

Tutti

Θωμάς Μπριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κορυφαίοι Α΄

Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γρασινίδης

Κορυφαίοι Β΄

Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
Αλέξανδρος Σταυρίδης

Tutti

Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Κορυφαίοι Α΄

Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης

Κορυφαίοι Β΄

Κώστας Βαβάλας
Μαρία Πουλιούδη

Tutti

Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

Κορυφαίοι Α΄

Μανώλης Ιορδανίδης
Τραϊανός Ελευθεριάδης

Κορυφαίοι Β΄

Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φειζό

Tutti

Δημήτρης Δεσποτόπουλος

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Κορυφαίοι Α΄

Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόρης Νέτσκας

Κορυφαίοι Β΄

Γιώργος Λασκαριδής

Tutti

Γιάννης Σισμανίδης
Δημήτρης Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Κορυφαίοι Α΄

Φιλήμων Στεφανίδης
Αθανάσιος Ντώνης

Κορυφαίοι Β΄

Φώτης Δράκος
Γιώργος Κόκκορας

Tutti

Ευάγγελος Μπαλτάς

ΤΟΥΜΠΑ

Κορυφαίοι Β΄

Γιώργος Τντιακούδης
Παύλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ

Κορυφαίοι Α΄

Δημήτρης Βίττης
Μαργαρίτα Κουρτοπασιδίου

ΚΡΟΥΣΤΑ

Κορυφαίοι Β΄

Κώστας Χανής

Tutti

Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

ΑΡΠΑ

Κορυφαίοι Α΄

Κατερίνα Γίμα

ΠΙΑΝΟ

Κορυφαίοι Α΄

Μαρίλένα Λιακοπούλου

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Οι μόνιμοι μουσικοί της ΚΟΘ αναφέρονται με σειρά αρχαιότητας

Έφορος ΚΟΘ

Ελένη Μπουλασίκη

Αναπληρωτής Εφόρου ΚΟΘ

Στράτος Κακάμπουρας

Φροντιστές ΚΟΘ

Πέτρος Γιάντσης
Γιώργος Νιμψής

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΘ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μύρων Μιχαηλίδης

e-mail: director@tssso.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Φίλιππος Χατζησίμου

Τηλ. 2310 589160

e-mail: philh@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Μίνα Παπακωνσταντίνου

Τηλ. 2310 589162

e-mail: secretary@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Βαγγέλης Γιασημακόπουλος

Τηλ. 2310 589165

e-mail: vangelis@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μαρία Νιμνή

Τηλ. 2310 589163

e-mail: maria@tssso.gr

Νίκος Κυριακού

Τηλ. 2310 589164

e-mail: info@tssso.gr

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Στεφανία Γιάντση

Τηλ. 2310 589157

Μανώλης Αδάμος

Τηλ. 2310 589159

e-mail: economics@tssso.gr

ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Νίκος Κυριακού

Τηλ. 2310 589164

e-mail: info@tssso.gr

Εξωτερική Συνεργάτιδα

Πηνελόπη Μπαρμπετάκη

Τηλ. 210 7608093

e-mail: pbarbe@otenet.gr

ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ-

ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Θεοδώρα Καραμανίδου

Τηλ. 2310 589166

e-mail: library@tssso.gr

ΤΑΜΙΑΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Έλενα Παράσχου

Τηλ. 2310 236990

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μονή Λαζαριστών,

Κολοκοτρώνη 21

564 30 Θεσσαλονίκη

Τηλ. 2310 589162-5

Fax. 2310 604854

ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΟΚΙΜΩΝ ΚΟΘ

(πρώην κινηματοθέατρο Παλλάς)

Λεωφ. Νίκης 73,

546 22 Θεσσαλονίκη

Ιστοσελίδα ΚΟΘ: www.tssso.gr